

PREU DE SUBSCRIPCIÓ

Gerona	1	pesseta trimestre
Fora	1'25	id. id.
Estranger	1'50	id. id.
Un número 10 céntims		

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ

CORT-REAL 7-1.er

ANUNCIOS Y COMUNICATS

Preus convencionals

De tots los llibres, folletos, etc., que 's remetin a la Redacció, se 'n donará compte en lo Setmanar

Any 4.er

Diumenge 24 de Octubre de 1897

Núm. 184

SECCIÓ GENERAL

En Carles Bosch de la Trinxeria

Dimars passat se celebraren en la Iglesia parroquial de La Junquera los funerals pera la ànima d' En Carles Bosch de la Trinxeria. Tota la població s' associà al dol de la familia, y 'ls seus amichs, aquells à qui llegia les primicies de sos travalls literaris, li dedicaren una corona de lloer depositada en lo túmul y unida ab gasses negres ab quatre tarjetons que contenian lo títol d' alguns de sos llibres. Formava part del dol en representació dels catalanistes de Barcelona lo fins fa poch president del Centre Excursionista de Catalunya don Francisco de S. Maspons.

Lo GERONÉS, que en lo número passat s' afanyà à fer constar la pena que la seva mort havia causat als amants de Catalunya, creu avuy cumplir un deber dedicant lo present à honrar la seva memoria.

Nasqué En Bosch à Prats de Molló, en lo Vallespir, d' ahont era filla la seva mare, lo die 15 de Maig de l' any 1831, y ha mort à la Junquera, en l' Ampurdà, d' ahont era fill lo seu pare, lo die 15 d' Octubre del present any 1897. Sa residencia la compartia també entre una y altre població, per manera que sense esser per la sang ni del tot francès ni del tots espanyol, era ben bé català de part de pare y de mare, y per Catalunya sentia intensa atracció y tot l' amor qu' un bon ciutadà deu à sa patria. Recordem que en una de les seves narracions, al parlar d' Olot, se complau en fer memoria de son ascendent lo guerriller Trinxeria, que 's baté ab los coracers de Lluys XIV; y en tots sos llibres se nota igual atenció, igual estudi, respecte del Rosselló que respecte de la Catalunya espanyola, com s' hi nota també en lo seu llenguatge la influencia de la parla rossellonesa: quasi podriam dir, donchs, qu' En Bosch era un exemple vivent de la unitat de la Patria catalana, d' aquella patria que desde més enllà de Salses s' extent costa avall fins à la frontera del regne de Valencia. Perxó sos escrits son tant coneguts al Rosselló com entre nosaltres y ell coneix tant bé als catalanistes de la part d' enllà com de la part d' ensà dels Pirineus.

Estudià à Tolosa (França) fins à obtenir los graus de batxiller en lletres y en ciencias, y tenia ja prop de cinquanta anys quan se dedicà à escriure pel públich. Aficionat à la vida del camp, à la cassera y à la pesquera, propietari de finques que s' enflan per un y altre costat al cim dels Pirineus, y gran caminador, lo seu primer llibre, *Recorts d' un excursionista*, reflexà com un mirall les seves condicions de vida y fins les del terreny que l' havia nodrit, essent una revelació y una sorpresa pera aquells que tenian la atenció posada en lo moviment intel·lectual de Catalunya y d' Espanya. Végis lo que 'n digué l' malaguanyat Yxart (*El año pasado 1888*, planes 301 y següents):

«... Otro aficionado sin presunción, que es un maestro; otro gran *bonhomme*, que es todo un hombre donde hay tan pocos. Contiene su volumen, à modo de los que publican las sociedades de excursiones, una serie de narraciones sueltas de viajes, cuadros de costumbres, y particularmente cacerías y ascensiones à los Pirineos. El procedimiento de Bosch, suele ser parecido al anterior (al d' En Prim y Soler, de qui ha parlat avans); llaneza y sencillez extremada, carencia de composición, estilo rápido y sobrio como ninguno... nota sobre nota... dato sobre dato, observaciones diversas, gritos, exclamaciones, risas, diálogos breves, una agilidad, un movimiento, una vida, que arrebatan al lector página tras página sin permitirle cerrar el libro. Como à Tolstoï le importa poco contrariar al lector suspendiendo el interés del drama, por darnos si así le parece el plano estratégico de una comarca, ó la cifra de su altitud: en la cartera la apuntó, y él ha de aprovecharla; que aguarde el lector. No recuerda quizás el grupo pintoresco de unas bodas, porque le parecería artístico: gozó contemplándolo y quiere que gocemos. Pero resulta bello?»

Acabo de cerrar el volumen, y diré sin rodeos, que muy pocos habrá en que el sentimiento de la naturaleza, ignorándose à sí mismo, se comunique con más intensidad y con aquella simplicidad grandiosa de los grandes maestros. Particularmente en las narraciones de cacerías (del oso, del águila, del jabali) y en las de ascensiones à los Pirineos, es notable aquella genialidad literaria. Imaginad un Nemrod patriarcal, robusto, vigoroso, varonil, que os cuenta junto al hogar con la mayor fruición y à la pata la llana, no sus proezas, sinó sus excursiones; que, prendado locamente de las altas cimas y los abruptos precipicios;

de la flor que brota bajo el hielo, y la abeja que liba la miel; de las sublimes y vastas soledades, y de las costumbres en poblado; de los espectáculos de las revoluciones geológicas, y los interiores de la choza en inaccesibles alturas; de la vida nómada del cazador, con sus peligros y sus fatigas; tiene seguidamente para cada uno de aquellos amores, una noticia cierta é instructiva, una breve pincelada, una exclamación de entusiasmo, un latido de ternura, vívidos, sentidos, apuntados unos tras otro, vigorosos, ciertos. Imaginad à este Nemrod, bonachon y jovial, con aquella bondad inherente à la fuerza, que ve reflejada su serenidad en cuanto le rodea, y no halla en parte alguna ni motivo de queja, ni compañero molesto, ni posadero fascinero. En todas partes, se interrumpe tras haber trazado una encantadora escena de familia, para exclamar muy alegre: «¡Brava gente!... ¡estimable familia!... ¡buena reputación en la comarca!» Con el instinto de lo ridículo, propio de todo observador, se permite todo lo más sonreirse sin malicia. ¡Que menos puede hacer un gran corpachon, respirando salud, que sonreír ante el raquítico! ¡Literatura pirenaica! literatura macho. ¡Como saborearía el libro, el varonil Pereda!... ¡Como encantaría su grueso desenfadado à Perez Galdós! Despues de su *Fortunata y Jacinta* es, à mi juicio, no por lo que contiene, sinó por lo que significa y el mundo de emociones é ideas que remueve en el lector, la obra de más potencia, de más savia artística que se publicó en España el año pasado.»

Als *Recorts d' un excursionista*, següen en curt temps altres aplechs de narracions: *Pla y montanya*, *De ma cullita y Tardanas*, que 's distinguen per les matexes qualitats que l' primer y en los quins s' inclouhen observacions y estudis lingüístichs y folk-lorichs dignes d' atenció, y també algunes noveles: *L' hereu Noradell*, *L' hereu Subirà*, *Montalba y Lena*, que sense igualar en mèrit als quents y narracions curtes, mostran en les descripcions y en los sentiments, aixís com en lo vigor y espontaneitat del llenguatge, un escriptor natural y castís, que fuig de tot artifici, enamorat d' un realisme y d' un naturalisme de bona mena.

Ab aquestos antecedents, es llògich qu' En Bosch hagi escrit totes les seves obres en català; donchs en català pensava y en català sentia y catalanes eran la terra y les montanyes en les que s' havia criat, qu' havia resseguit ab amor, y que desde son llit de mort ha pogut contemplar pels vidres de la finestra de la seva cambra. Y no solzament estan escrites en llengua catalana, sino que catalanes son pels seus sentiments y pel seu esperit respiran arréu y despertan l' amor à Catalunya. No es estrany, donchs, que 'ls catalanistes ploren la seva mort y menos nosaltres qu' haviam honrat les nostres planes ab travalls seus y del seus fills, qu' han après del pare à estimar à la terra catalana.

En aquest número insertém dos travalls ja publicats, ab la esperansa de poderne donar à conèixer més endavant à nostres llegidors alguns dels qu' ha dexat inèdits.

També hem cregut oportú reproduhir l' article que li dedicà En Massó y Torrents, altre excursionista incansable y enamorat com ell dels Pirineus (llegixis son preciós llibre *Croquis Pireneus*), per lo bé que dona à conèixer la personalitat d' En Bosch y la simpatia que inspirava tot seguit als qui tenian ocasió de conèixer y tractarlo.

En proba d' axó, y per acabar, copiem las següents ratlles d' una carta, que, à propòsit de la seva mort, nos ha enviat de San Feliu de Guixols nostre amich y colaborador N. H. Vila y Saglietti: «... Y 'm deya un dia;—s' ha parlat molt del suro, s' han ocupat forsa del tap, pero encara no s' ha fet veure prou l' interès que 'ls estrangers tenen, protegits tal volta inconscientment per alguns madrilenys, de robarnos una de las pocas industrias que es típicament de casa y que no hem de dexarnosla pendre porque es ben nostre. ¡Viva Deu, si Catalunya fos dels catalans la protecció seria una veritat y l' extrangerisme una matzina tant coneguda com promptement neutralizada.—Y, com tenia rahó mon respectable amich, vaig dir; ¡Deu l' hagi perdonat industria tapera! com de bon cor avuy ho demano à Deu per En Bosch, al qui la Patria deu plorar, tant com en vida va estimarlo y estimará eternament son recort».

J. B. y S.

UNA VISITA

al Sr. Carles Bosch de la Trinxeria

Era pera mi un viu desitj à satisfer, per variass voltas y à malgrat interromput, lo de rendir visita al

autor dels *Recorts d' un excursionista*, D. Carles Bosch de la Trinxeria.

Com à ver admirador del Pirineu català, que en gran part he seguit, prenguí afició als primers escrits del que mellor ha parlat de aquelles montanyas, ab sos abims y sas cascadas, sas regaladas fonts, sas extesas pradassas, sos boscos y sas boyras.

A mesura que sos escrits sovintejaren, y que s' anà accentuar en son estil gráfich y català de bona lley, me creixian las ganas d' arribarme à La Junquera, pera donarme lo gust d' encaixarhi.

Quan viuhem à Barcelona nos es fácil tractar als autors simpátichs, veurels sovint, topantlos en círcols y reunions, entrar en amistat ab los que més congenian.

Peró à un autor que viu lluny, à la frontera, en plé Pirineu, ja no es tan planer trabarihi coneixensa.

Quina vida la del escriptor que pot estar constantment davant son medi d' estudi, respirar eix alé saturat de salut en una població curta enclavada en una pintoresca vessant pyrinayca, rodejat de llibres, en continuu contacte ab las gents que han de servir de models, à cassa del parlar característich y sobri, de paraulas justas y cadenciosas com lo ressó dels mils sorolls d' aquelles montanyas. Vida envejada per molts y per poch disfrutada dels que conrean nostre literatura.

Estich en la creensa de que abans de 'n Bosch lo Pirineu català no havia encara tingut son representant en literatura ni en cap altra manifestació artística.

Es un fet curiós que en pintura, ab tot y ser lo de Catalunya un terreny alterós, plé de montanyes, los artistas se n' han anat més à fer paysatges de soi, las costas, y fins una de las corrents més ben sostingudas de la pintura catalana ha sigut tractar assumptos del Marroch. Pot ferse una excepció sempre honrosa per en Vayreda, à mon entendre lo primer paysatgista que ha produhit nostre terra, y que per ser dels pochos que viuhem hont senten, ha arrossegat una selecta colla de jovent à pintar la comarca de Olot. Pero Olot no es encara l' plé Pirineu; lo Pirineu es més enllà; comensa en lo Puigsacalm per una banda, en la Bassegoda per altra. Al indicar aixó, lluny estich de voler significar que 's pintin las montanyas en lo que tenen de romántich, de poch vist; ¡aixó may! La Naturalesa no 's pot fer falsejantla, y l' romanticisme no hi existeix; los homes se l' forjan segons l' estat de llur imaginació. Vull dir la naturalesa pyrinayca de debó, en totas sas manifestacions y aspectes, desde l' de la immensa calma al de sos estanys à dos mil metres d' alsaria sobre el nivell del mar, ab sos moradors, pastors y remadas, carboners y pescayres. De la manera que ho han fet en llur terra los pintors noruechs.

En literatura sols hi há *Lo Canigó* de Mossen Cinto Verdager, l' admirable poema que entre totas sas bellas qualitats no hi sobressurt per cert la del sentiment de la naturalesa pyrinayca.

En cambi, en Bosch, desde sos primers ensaigs excursionistes, va descriure l' Pirineu tal com es. En Bosch es per aquella regió lo que en Vilanova pels carrers de Barcelona: un descriptor excelent.

Ab aquestos pensaments sortia de Figueras una matinada de principis d' aquest mes—usant l' estil excursionista, ja que d' excursió y d' excursionista 's tracta—en la tartana d' un ordinari de La Junquera y en direcció à aquest darrer poble. No vull deixarme temptar per los companys de ruta, ni per las paradas que 's fan, ni per las suredas que s' atravessan. La excursió té per únich objecte la coneixensa d' un home, y no dech entretenirme en aquesta *acta* en altres detalls.

Arribar à La Junquera, preguntar per la casa de D. Carles Bosch, y anarhi, va ser qüestió de poca estona.

Feya temps que entreteniam relacions escrites; aixís es que al veurel y al anomenarme nos reconeguerem. ¡Ab quina afectuosa franquesa passàrem de la cortesia

perque allà hont viu la truyta no hi pot viure cap altre peix per causa de la fredor del aygua; mes es pas á planye, puig la truyta es un peix exquisit, y ella se 'n regala. Agafa las grossas, menyspreuant las petites que no 'n trindria per un recó de caixal; comensa pel ventre, y deixa cap y espinada; quan es ben tipa ne deixa bossins; li agrada la carn fresca; may torna per acabar los restos de son dinar; donchs es inútil de probar d'agafarla ab un esqué estantís, es dir, per una truyta que no ha sigut pas agafada per ella de fresch.

Es singular de véurela pescar; ho fa ab molta traydoría: se posa á fer bots dins l' aygua com si mitás la fressa que fa un nadayre al capbussarse de dalt d' una penya de dos metres d' alsaria;—aixó ho he vist duas vegadas—aqueixa fressa insólita assusta lo peix que s' amaga tot seguit dins las caboras y dejús de las rocas; allavors ve ella, se capbussa, tria y agafa lo que vol puig que la truyta esglayada no sab moures de son amagatall.

Me han assegurat que, á primera hora de matinalda, los cans llebrés segueixen la petxa de la llúdría. No ho puch certificar per no haver fet may la prova. A fi de Juny que l' herba dels prats es alta, se pot facilmente seguir son rastre perque 's revolca y 's frega al sortir del aygua, y 's veu lo rastre que ha deixat dins l' herba aixafada.

La llúdría capbussa ab gran facilitat, mes no s' pot estar gayre temps sota aygua; treu sovint lo nas per respirar, y per aixó fer, tria un rodal segur: dins una cabora del marge, de brossa arrambada, en mitj de jonchs, ó sota una fulla de nenufar ó de ápit bort. Aixís es que dificilmente se la pot veure, y dins l' aygua prompte desapareix sensa saber hont s' ha ficada.

La manera més segura de agafarla es de pararli un parany, ó sia una ratera d' agafar guillas; quan la llúdría s' ha triat domicili en un paratje, per alguns dias, observant be las voras del torrent, se pot trobar son rastre, ja que ne se 'n sol gayre apartar; dins los jonchs y las altas herbas deixa rastre com lo conill; es segur d' agafarla parant una ratera á son pas, pero ab cuydado de ben amagarla. Se li para á voltas dins l' aygua á una fondaria de 0'10; tot depén de las disposicions del lloch. Cal pas may emplear lo llas ó baga corredora, perque com te lo coll més gros que 'l cap, lo llas lliscaria per sobre. Cal estacar la ratera ab cadeneta de ferro á una pedra prou grossa, ó bé á un soch que la llúdría pugui arrossegar ab dificultat. Si en lloch d' aixó se lliga la cadena á una estaca, se risca d' agafar sols un tros de pota perque s' hi fa á caixaladas y ungladas fins que s' ha deslliurada aduch deixanhi la pota; quan se veu agafada arrossegant sa ratera, no cerca pas á amagarse, se la troba á pochos passos.

† C. BOSCH DE LA TRINXERÍA

(Del libre titolat *Tardania*)

EN LA MORT DE 'N

Carles Bosch de la Trinxeria

Tots se 'n van—¡fatal llei!—los homs il·lustres qu' estimar á la Patria 'ns ensenyaren.
Y si 'l cos baixa á l' hombra de la fossa,
l' esperit immortal se 'n vola en l' ayre,
y no 'ns oblidan éils qu' á honrosa lluyta,
desde el cel, nos animan y encoratgen.

¡Ha mort en Bosch! Lo fervorós apostol del bell renaixement de nostra Patria, qui resseguint lo gegantí *Pirene* y escorcollant masies y encontrades per sempre 'ns ha llegat ab los seus llibres un monument que 'l temps no ferá caure.

¡Descansa en pau, eximi novelista!
¡descansa en pau, oh narrador notable!
Lo teu ídol y amor sigue per sempre lo terror de la patria catalana y en tant que servi lo teu nom l' historia ta ossera guardará dins ses entranyes.

NARCÍS DE FONTANILLES.

Octubre de 1897

Noticies

Oficials

AJUNTAMENT.—*Sessió del dia 21 de Octubre* (2ª convocatoria.—Presidida pel Sr. Governador D. Ferrán Soldevilla, celebrá sessió la Corporació Municipal, á la quina assistiren, ademés del Alcalde D. Anton Boxa, 13 concejals.

Llegida y aprobada la acta de la anterior, lo senyor Governador després de saludar al Ajuntament y á Gerona s' oferí com á Governador y com amich, retirantse després.

S' aprobaren comptes per valor de 800'50 pessetas. S' acordá quedar enterat y agrahir l'acort del claustre del Institut facilitant local y material pera la escola de dibuix.

S' acordá obrir las classes de la nova escola el 6 de Novembre, senyalant com á preu de matrícula 5 pessetas; crear 25 plassas gratuites per pobres y confiar interinament la ensenyansa: al arquitecte municipal, com á Director, ab un sou de mil pessetas, la classe de dibuix al Sr. Bertrana ab

550 pessetas, y com auxiliar al Sr. Oliver y Desoy (don Lluys) ab lo mateix sou, á D Arturo Murtra la classe de modelat é igual sou, y porter al Sr. Subirana ab 250 pessetas de sou.

S' aprobá 'l traspás del Teatre á favor de D. Narcís Casademont per haver obtingut un càrrech oficial lo actual arrendatari Sr. Pinet, y retornar la fiança al constructor de la clavaguera del carrer de la Barca.

Ha mort en sa casa payral de Solius, lo conegut propietari don Joan Vicens y Puig, vocal que havia sigut del Comité Conservador d' aquesta provincia y retirat últimament de la política activa, quan se convencé de que era no més que una farsa, decantantse envers nostre causa. Acompanyem á sa familia en lo sentiment.

—S' assegura que don Lluys Maranges no ha acceptat lo càrrech de inspector de policia pel quin havia sigut nombrat.

—Han tornat de Cuba per malalts los soldats: Joseph Samaniego, de Figueras; Joan Baqué, de Llansá; Joan Capella, de Vilajuiga y Narcís Gasull de Gerona.

—Divendres al vespre lo *Centre Excursionista de Catalunya* celebrará una sessió necrológica en honor de D. Carles Bosch de la Trinxeria.

—Se parla de que han comensat á dictarse algunas cessantias pera fer lloch á alguns afavorits dels prohoms de la nova situació.

—Se 'ns assegura que un devot ha regalat á una iglesia d' aquesta ciutat dotze mil duros pera la adquisició d' una joya destinada á la més espléndida manifestació pública del cult católich. Celebrarem que 's confirmi la noticia.

—Una persona ha tingut la paciència de contar los excursionistas qu' han visitat enguany las montanyas y santuari de Nuria, y diu que n' hi han pujat 400 á cavall y 2,000 á peu.

—En la *Gazeta* del dimecres últim s' inserta 'l nombrament de Delegat d' Hisenda d' aquesta provincia á favor de D. Aleix Abella y Solís.

—La dia primer de Novembre se verificará solemnement la inauguració á Castelló d' Ampurias de l' «Asil Durán».

—Per aquesta tarde á les cinch la Comissió organitzadora del Foment de la Industria, Comers y Propietat ha convocat una reunió en lo Saló de Descans del Teatre pera tractar de la aprobació de las Bases y nombrament de la Junta interina de la nova Societat.

—La setmana passada morí á S. Feliu de Guixols, en la flor de la joventut, la senyoreta D.ª Angela Patxot, germana de nostre distingit amich D. Rafel, fabricant y director de l' observatori. Acompanyem á nostre amich y demés familia en lo sentiment.

—Ha sigut nombrat jutje municipal suplent en lo corrent bieni. nostre amich don Joseph Coderch y Bacó, qui desempeñava ja aquest càrrech en lo bieni anterior.

—S' han publicat los n.ºs 30 y 31 del *Bulletí del Centre Excursionista de Catalunya*, que contenen, ademés de un escullit text los quaderns 8-11 de la obra *Lo Lluçanés* de D. Pelegrí Casadés y Gramatxes, y 'ls dos primers de la obra *L' Art religiós en el Rosselló* per Mr. Brutails, repartint dos hermosos fototipias: Porta de l' Iglesia de S. Genís les Fonts, y Porta de l' Iglesia de Bellpuig (Vallespir).

—Ha mort á Sta. Coloma de Farnés donya Maria Horta, viuda de Millás, mare de nostre estimat amich lo conegut propietari D. Francisco Millás, corresponsal de *Lo Geronés* en aquella població. Rebi nostre amich la expressió de nostre sentiment.

—Llegim en nostre colega *La Renaixensa*:

«Tenim molt afalagadoras novas del moviment regional en lo Noroest de Espanya. De poch temps ensá la premsa periódica d' aquella regió s' ha vist aumentada ab nous y coratjosos companys. Aixís podem donar compte de la aparició á Gijón d' una revista que porta per títol *Asturias contemporánea* y á La Coruña 's té com á segur que dintre de poch veurá la llum en decenari genuinament gallego y de quina direcció se n' ha encarregat un distingit poeta d' aquella terra.

També s' anuncia que 'l pròxim volum de la *Biblioteca gallega*, que edita lo senyor Martínez Salazar, lo formarà un tomo de poesias de la inspirada escriptora corunyesa donya Sofia Casanova de Lutowlaskly.

No cal dir ab quina satisfacció preném nota del desenrotll del regionalisme á la simpática Galicia.»

Nos alegrem per nostra part de tant satisfactorias noticias.

—Fa alguns dias deixem de rebre los següents cambis, no sabent á qui atribuir la falta: *El Amigo del Obrero* y *L' Aureneta* de Barcelona, *Boletín Meteorológico* de Madrid, *El Cantábrico* de Santander, *Euskalzale* de Bilbao, *La Enciclopedia*, *La Pampallona* y *La Granolaria* de Granollers y *El Alcance* de Santiago de Galicia; d' aquest últim, no obstant esser diari, ne rebem un número cada dos ó tres mesos.

—Han prés aquesta setmana possessió de son carrech lo Governador civil D. Ferran Soldevilla y l' Alcalde don Anton Boxa y Bagué.

—Segons diu *El Correo* de Madrid, lo ministre de Foment, Sr. Comte de Xiquena, está firmament resolt á matenir lo decret de 22 Novembre de 1889 sobre ensenyansa lliure, en lo qual se determina que solsament se podén aprobar las assignaturas en los mesos de Juny y Setembre. De modo que contra lo que 's deya no 's cancel·larán exámens en lo mes de Janer.

—Dimars passat varen ferse en la Iglesia Parroquial de La Junquera los funerals per la ánima del malaguanya tesciptor catalá D. Carles Bosch de la Trinxeria.

—Tenim molt pler ab donar coneixement á nostre lectors de

que nostre bon company de Sabadell *Lo Catalanista* ha comensat á sortir com á diari, després de deu anys de cumplir sa tasca patriótica com á setmanari. Al donar compte d' aquesta millora, publica nostre colega un hermós article editorial en lo que desenrotlla 'l programa del catalanisme, manifestant sos coratjosos propòsits de «defensar á la regió catalana en tot y per tot; vetllar per sa dignitat, per sos interessos y sos drets que considerem los més sagrats del mon; propagar son expressiu y categórich llenguatge que 'ns sembla 'l més armoniós que existeix; desptar sas gloriosas tradicions históricas que á tants hérocs y sabis han immortalisat; y enaltir, finalment, sa l·legislació en lo que té de característica y apropiada á sas morigeradas y patriarcals costums.»

Al retornar le carinyós saludo que *Lo Catalanista* endressa á la premsa regionalista de dintre y fora de Catalunya fem vots per sa prosperitat, en bé de la causa patriótica que tots defensém.

ASSOCIACIÓ LITERARIA DE GERONA

CERTÁMEN DEL ANY 1897

Fallo del Jurat

Premi de S. M. la Reyna Regent.—Número 110. Ave Cesar (leyenda heróica).—Lema: Gloria á los mártires.

Accessit.—Flors del cel.—Lema: Si avuy no perfuman l' ayre—es perque han perdut la flayre—al trasplantarlas assi. (Badenas Dalmau), número 109.

Premi del ex-governador civil Sr. Elola.—Cervantes.—Lema: Loor al genio, número 119.

Premi del ex-governador militar general Roig.—Trista.—Lema: Lluny, número 81.

Premi de la Económica Gerundense d' Amichs del pays.—La industria corcho-taponera en la provincia de Gerona.—Lema: La protecció nacional es la base del bienestar de las industrias, número 49.

Premi del Sr. Comte del Villar.—El problema de la riqueza. ó demostración de la conveniencia absoluta que para todos resulta de la intimidad en las relaciones entre los patronos y los obreros.—Lema: Fe, Esperanza y Caridad, número 139.

1.º Accessit.—Conveniencia absoluta para todos de la intimidad de las relaciones entre los patronos y los obreros.—Lema: No hay problema social sino problemas sociales. (Gambetta), numero 148.

2.º Accessit.—Conveniencia absoluta para todos de la intimidad en las relaciones entre los patronos y los obreros.—Lema: Amar al prójimo como á nosotros mismos; número 37.

Premi de D. Ferran Vilallonga.—Monografia.—Trabajos de forja y ferreteria artistica en Cataluña.—Lema: Los maestros forjadores fueron muy considerados entre los demás artifices durante la edad media; número 69.

Premi de la sociedad Talia.—La cullidora.—Lema: ¡guerra als solters! número 63.

Premi de D.ª Dolors Bausili de Jené (r. i. p.)—Al Sagrado Corazón de Jesús.—Lema: Víctima de amor, número 78.

Premi de D. Emili Grahit.—A las donas de Gerona en lo siti de 1809.—Lema: A la par de los hombres, animaban al mayor entusiasmo á las mujeres de Gerona (A Blanch), número 71.

Premi de l' Associació Literaria.—L' últim Peranton.—Lema: Si bemol, número 151.

1.º Accessit.—La caritat, número 82.

2.º Accessit.—Cap vespre.—Lema: Misteri, número 96.

3.º Accessit.—Los besos.—Lema: Contraste, número 145.

Los demés premis ó queden deserts ó no s' adjudican.

Gerona 19 Octubre de 1897.—Emili Grahit. *President.*—Joseph Pou y Batlle, pbr.—Frederich Garcia Llorca.—Bonaventura Roqueta.—Joseph Morató y Grau, *Secretari.*

SECCIÓ COMERCIAL.

Mercat de Gerona del día 23 de Octubre

Especies.	Mesuras.	Pessetas
Blat.	QUARTERA DE 80 LITRES.	18'50
Mestall.	»	17'
Ordi.	»	9'
Segol.	»	00'
Civada.	»	9'00
Besses.	»	14'
Mill.	»	15'50
Panis.	»	9'
Blat de moro.	»	14'00
Llobins.	»	9'
Fabes.	»	14'00
Fabó.	»	13'50
Fassols.	»	24'
Monjetes.	»	21'75
Ous.	Dotzena.	1'30

SECCIO RELIGIOSA

SANTS DE LA SETMANA.

Dimenge, 24.—XX. S. Rafael arc.

Dilluns, 25.—S. Crispi.

Dimars, 26.—S. Evaristo.

Dimecres, 27.—S. Vicens.

Dijous, 28.—S. Simó.

Divendres, 29.—S. Narcís.

Dissapte, 30.—S. Claudi.

QUARANTA HORES.

Avuy se troban en la Iglesia de S. Lluch.

Establiment tipogràfic de Manel Lluch.
Ferreria Vella, 3.—Gerona

SECCIO D' ANUNCIS

SORTIDAS DELS TRENS

LÍNEA DE TARRAGONA Á BARCELONA Y FRANSA

De Gerona á Barcelona

	Mati	Tarde
Corréu.	6'48	
Cárrega.	10'37	
Omnibus.		3
Rápít.		5'09

Los trens correus y ómnibus portan cotxes de 1.ª, 2.ª y 3.ª, el de cárrega de 3.ª y el ràpít de 1.ª y 2.^a

De Gerona á Port-Bou

	Mati	Tarde
Omnibus.	8'39	
Cárrega.		12'43
Mixte.		5'40
Correu.		7'35

Lo tren ómnibus porta cotxes de 1.ª, 2.ª y 3.ª el de cárrega y mixte de 2.ª y 3.ª y el correu de 1.ª y 2.^a

LÍNEA DE SAN FELIU DE GUIXOLS Á GERONA

De Gerona á San Feliu

	Mati	Tarde
Tren de banyistes (Juriol y Agost).	5'09	
Correu.	8'54	
Mixte.	11'44	
Mixte.		3'22
Correu.		5'35

De San Feliu á Gerona

	Mati	Tarde
Correu.	4'32	
Mixte.	7'30	
Correu.		12'44
Mixte.		2'50
Tren de banyistes (Juriol y Agost).		5'40

Tots los trens portan cotxes de 1.ª y 2.ª classe.

LÍNEA DE OLOT Á GERONA

De Salt (Gerona) á Amer

Núm.	Mati	Tarde
2.	9'10	
4.		3
6.		6

De Amer á Salt (Gerona)

Núm.	Mati	Tarde
4.	7'40	
3.		1
5.		4'30

Tots los trens portan cotxes per ara de 2.ª y 3.ª classes

ORDINACIONS

- Pera Banyolas á las 9 y 11 mati (correu) y á las 2, 4 y 6 de la tarde. (Fonda del Centre y casa Jendreta)
- Pera Cassá de la Selva cada mitja hora (Pont de Pedra)
- Pera Olot á las 11 mati (correu) y á las 6 de la tarde. (Fonda del Centre)
- Pera La Bisbal á la 1 de la tarde. (Hostal de la Rossa voltas d' en Rosés)
- Pera Anglés, La Sella y Amer á las 10 mati (correu) Hosta de Miquel Boix. (Plassa del Gra)
- Pera Salt tot lo mati fins á las 6 de la tarde. (Pont de Pedra)

L.A. PREVISIÓ ESPANYOLA

Companya de segurs contra incendis á prima fixa

Fundada l' any 1883

Capital: 2.000.000 de Pessetas

DOMICILI SOCIAL: ORFILA, 9. SEVILLA

Sub-direcció Regional: Plassa del Carril, 6, 2.^{on} Gerona

Sub-director Regional: D ANGEL TREMOLS Y PELL

Sinestres pagats: Rs. 3.524.286,92

CORREUS

ENTRADAS

Madrid.	8'48	mati.
Barcelona.	8'48	m.
França.	7'00	m. y 3'19 tarde
Puigcerdá y Ripoll.	5'30	m.
Olot y sa línea.	5'30	
Sant Feliu de Guixols.	7'00	m. y 6 tarde
Amer y sa línea.	6'30	m.
Sant Aniol y sa línea.	7'00	m.
Estanyol y sa línea.	7'00	m.

SORTIDAS

3'19	tarde
7'00	mati
8'48	m. y 8'00 nit.
11'00	m.
11'00	m.
9'00	m. y 6'00 tarde
10'00	m.
10'00	m.
10'00	m.

MAXIM FERNANDEZ

PERRUQUER DE S. M.

Aygua Minóxima vegetal pera teuyir lo cabell. No te rival en lo mon, perquè á més de sos efectes marevellosos, no tanca ni perjudica la pell en lo més mínim.

Aquest assombrós y sorprent específich se usa en dita perruqueria

5, CARRER DE L' ARGENTERIA 5.—ENTRESOL.

GERONA

Son tinturas superiores las que en Máximo fabrica: tenyintse ab elles, senyors un vell, troba sense esforços dona jove, guapa y rica.

TINTURA ABISSINIA INSTANTANEA

BANCH VITALICI DE ESPANYA

LA PREVISIÓ

BANCH VITALICI DE CATALUNYA
Companyas de segurs sobre la vida reunida

Carrer Ample, núm. 64

BARCELONA

CAPITAL SOCIAL
15.000,000 D. PESSETES

Reservas en 31 Desembre de 1896. 9.235,908'05 pesetas
Capitals assegurats desde la fundació de las C.^{as} fins al 30 Juny 1897. 195.906,957'44
Pagat per sinistres, pólissas v ensudas y altres comptes fins igual data. 12.691,707'02

Delegat general en la Provincia

Joseph Coderch y Bacó

Representant en la Capital

Anicet Palahi

Agents en la mateixa

Toribi Corominas.—Narcis Boada

LO GERONÉS

SETMANARI PORTA-VEU
DEL «CENTRE CATALANISTA DE GERONA Y SA COMARCA»

Redacció y Administració. Cort-Real, úmn. 7,

PREUS DE SUSCRIPCIO.

Gerona. 1 pesseta trimestre
Fora. 1'25 id. id.

Estranger. 1'50 pessetas trimestre
Un número sol. 0'10 id.